

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 706 63661, faks. 8 706 63663, el. p. info@am.lt, http://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO PAKARTOTINIO TEIKIMO

Aplinkos ministerija pakartotinai teikia pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2021 m. birželio 16 d. išvadoje Nr. NV-1406 pateiktas pastabas pakoreguotą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektą „Dėl Lietuvos Respublikos gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo projekto Nr. XIVP-144(2), Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo Nr. I-1163 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-145(2) ir Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 13, 14 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-146(2)“ (toliau – nutarimo projektas).

Nutarimo projektu teikiama Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvada dėl Lietuvos Respublikos gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo projekto Nr. XIVP-144(2) (toliau – Įstatymo projekto XIVP-144(2)), Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo Nr. I-1163 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-145(2) ir Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 13, 14 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-146(2) (toliau kartu – Įstatymo projektai).

Įstatymo projekto XIVP-144(2) aiškinamajame rašte nurodoma, kad, remiantis Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos modeliuojama situacija, Lietuvoje šiuo metu dėl įvairių priežasčių neregistruotų arba registruotų Žemės gelmių registre, tačiau neturinčių sistemoje nurodyto savininko duomenų, gręžinių (toliau – nelegalūs gręžiniai) yra apie 30 tūkst., neturinčių Žemės gelmių registre nurodyto savininko duomenų gręžinių fiksuota 11 727. Kiekvienas gręžinys gali būti potencialus eksploatacinio vandens sluoksnio teršėjas, neturint aktualios informacijos apie naudojamus požeminio vandens gavybai skirtus gręžinius, neužtikrinama tinkama požeminio vandens išteklių ir visuomenės sauga. Atkreiptinas dėmesys, kad 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus, įpareigoja valstybes nares identifikuoti požeminius vandens telkinius, iš kurių per parą paimama 10 m³ ir daugiau vandens. Tikimasi, kad Įstatymų projektų priėmimas prisidės prie efektyvesnio viešojo vandens tiekimo planavimo, geriamojo vandens kokybės, padės identifikuoti ir suregistruoti visus esamus ir naudojamus gręžinius ir taip pat svariai prisidės prie europinių reikalavimų įgyvendinimo.

Atsižvelgdami į Lietuvos vandens tiekėjų asociacijos 2021 m. birželio 10 d. raštu Nr. 61 ir Vilniaus miesto savivaldybės mero 2021 m. birželio 14 d. raštu Nr. A51-51157/21(3.3.2.2E-AD24) pateiktas pastabas patiksliname geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros perėmimo terminą – 2027 m. gruodžio 31 d.

Nutarimo projektas buvo svarstytas š. m. birželio 22 d. Tarpinstituciniame pasitarime, po kurio nutarimo projektas grąžintas tobulinti. Tarpinstitucinio pasitarimo metu pastabų turėjo tik Ministro Pirmininko patarėjas Dalius Krinickas, kuris š. m. birželio 25 d. organizavo nutarimo projekto aptarimą su Aplinkos ministerijos, Lietuvos vandens tiekėjų asociacijos ir

Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos atstovais. Pasitarime, išsiaiškinus kylančius klausimus, sutarta, kad nereikia tikslinti nutarimo projekto.

Atsižvelgiant į tai, kad kol nutarimo projektas derintas, š. m. birželio 21 d. gauta Specialiųjų tyrimų tarnybos antikorupcinio vertinimo išvada Nr. 4-01-4751 dėl Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo projekto Nr. XIVP-144(2) ir su juo susijusių projektų (Nr. XIVP-145(2) ir Nr. XIVP-146(2) (toliau – antikorupcinio vertinimo išvada), atsisakome nutarimo projekto 7 punkto, kuriame siūlėme atlikti minėtų įstatymų antikorupcinį vertinimą. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo projekto Nr. XIVP-144(2) (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIVP-144(2)) galiojimo laikotarpiu asmuo, kuriam nuosavybės ar patikėjimo teise priklauso arba kuris valdo ir (arba) naudoja nelegaliai įrengtą gręžinį, nors ir pagal supaprastintą tvarką, privalės atlikti ne vieną tokią pačią procedūrą, kuri būtina norint gręžinį įsirengti legaliai (t. y. duomenų surinkimas, vandens tyrimai, derinimas su savivaldybe, vandenvietės apsaugos zonos nustatymas ir, jei reikia, derinimas), darytina išvada, kad jis nebus suinteresuotas įstatymo galiojimo laikotarpiu įsirengti gręžinį nelegaliai. Atkreiptinas dėmesys, kad ypatingai asmenims, kuriems ištekliams išgauti bus reikalingas leidimas naudoti požeminio vandens išteklius, įsirengti gręžinį nelegaliai Įstatymo projekto Nr. XIVP-144(2) galiojimo laikotarpiu bus nenaudinga finansiškai, nes jei legalaus gręžinio atveju toks asmuo turėtų susimokėti leidimo išdavimo mokestį, tai legalizuojantis papildomai reikės sumokėti ir vienkartinę įmoką. Įsirengti gręžinį nelegaliai ir jį legalizuoti, nėra patogesnis būdas, nei jį įsirengti legaliai, todėl, įvertinus antikorupcinio vertinimo išvadą, Nutarimo projekte siūlome atsisakyti formuluotės „iki šio įstatymo įsigaliojimo įrengtą“, tada neliktų rizikos korupcijai. Siekiant nustatyti vienodas sąlygas visiems asmenims, Nutarimo projekte siūloma numatyti, kad nuo vienkartinės įmokos mokėjimo būtų atleidžiami tik asmenys, kurie nepaisant, kad išgavo išteklius iš nelegaliai įrengtų ar bešeimininkių gręžinių, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatyme nustatyta tvarka deklaravo išgautus požeminio vandens išteklius ir mokėjo mokesčius paskutinius trejus metus.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

Nutarimo projektu neperkeliami ir (ar) neįgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai.

Nutarimo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Nutarimo projektas neprieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, patvirtintai Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Neigiamų pasekmių priėmus Nutarimo projektą nenumatoma.

Nutarimo projektas š. m. balandžio 23 d. teiktas derinti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai (toliau – TM), Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai (toliau – EIMIN), Lietuvos Respublikos finansų ministerijai (toliau – FINMIN) ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai (toliau – ŽŪM). Argumentai dėl TM, EIMIN, FINMIN ir ŽŪM pateiktų pastabų suderinti darbo tvarka.

Nutarimo projektas skelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (toliau – TAIS) projektų registravimo posistemyje Nr. 21-23754, visuomenė galėjo susipažinti su projektais, teikti pastabas ir pasiūlymus. Nutarimo projekto supažindinimo su visuomene tikslas – projekto viešinimas siekiant informuoti apie numatomus teisės akto pakeitimus. Pastabų ir pasiūlymų iš visuomenės negauta. Nutarimo projektas š. m. gegužės 17 d. pateiktas Lietuvos Respublikos Vyriausybei, TAIS Nr. 21-23754(2), š. m. gegužės 24 d. grąžintas. Nutarimo projektas š. m. birželio 3 d. papildomai derintas su TM, VERT, Lietuvos savivaldybių asociacija (toliau – LSA) ir Lietuvos vandens tiekėjų asociacija (toliau – LVTA), TAIS Nr. 21-23754(3). Papildomai LSA š. m. birželio 11 d. elektroniniu paštu persiuntė Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Energetikos skyriaus (toliau – Vilniaus miesto savivaldybė) 2021 m. birželio 11 d. raštu Nr. A51-

50663/21(3.3.2.26E-ENE) pateiktas pastabas. Nutarimo projektą be pastabų derino VERT. Pastabos ir pasiūlymai su TM ir LSA. Argumentai dėl LVTA ir Vilniaus m. sav. pateiktų pastabų Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 13, 14 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-146(2) buvo pateikti pridedamoje derinimo pažymoje. Pakoreguotas nutarimo projektas š. m. birželio 14 d. pakartotinai pateiktas Lietuvos Respublikos Vyriausybei, TAIS Nr. (21-23754(4)), š. m. birželio 17 d. grąžintas. Darbo tvarka suderinus LVT ir Vilniaus miesto savivaldybės pateiktas pastabas, pakoreguotas nutarimo projektas š. m. birželio 17 d. pakartotinai pateiktas Lietuvos Respublikos Vyriausybei, TAIS Nr. 21-23754(5), grąžintas š. m. birželio 22 d.

Nutarimo projektą parengė Aplinkos ministerijos Taršos prevencijos politikos grupės (patarėja, vykdanči grupės vadovo funkcijas, Beata Vilimaitė Šilobritienė, el. p. beata.silobritiene@am.lt) vyriausiosios specialistės Valentina Tuskenytė (tel. +370 695 86821, el. p. valentina.tuskenyte@am.lt) ir Judita Vaišnorienė (tel. +370 695 54136, el. p. judita.vaisnoriene@am.lt), Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos (direktorius Giedrius Giparas, el. p. giedrius.giparas@lgt.lt) Teisės ir administravimo skyriaus vedėjas Tadas Gauronskis (tel. (8 5) 233 7715; el. p. tadas.gauronskis@lgt.lt) ir Hidrogeologijos skyriaus vedėja Rasa Radienė (tel. (8 5) 213 6272; el. p. rasa.radiene@lgt.lt).

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas, 3 lapai.

Aplinkos ministras

Simonas Gentvilas